

Dosarul nr. 2ra-882/23

2-21129755-01-2ra-23062023

Instanța de fond: Judecătoria Soroca, sediul central – C. Botnaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – I. Grosu, A. Ciobanu, A. Garbuz

DECIZIE

12 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către Marina Zamușinscaia, reprezentant legal al minorei xxxxx,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Zamușinscaia, reprezentant legal al minorei xxxxx împotriva lui Veaceslav Lupu, intervenient accesoriu Valentina Belocopîtova privind încasarea prejudiciului în legătură cu decesul întreținătorului,

împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Marina Zamușinscaia, s-a menținut hotărârea din 27 mai 2022 a Judecătoria Soroca, sediul central,

constată:

La 02 septembrie 2021 Marina Zamușinscaia, reprezentant legal al minorei xxxxx, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Lupu, prin care a solicitat încasarea plății despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin decesul tatălui Nicolai Belocopîtov, în rate lunare în cuantum de 2 000 lei de la data depunerii cererii în judecată până la atingerea majoratului și repararea prejudiciului moral cauzat în rezultatul accidentului rutier în cuantum de 150 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Marina Zamușinscaia a indicat că prin sentința din 12 august 2020 a Judecătoria Soroca, sediul central, menținută prin decizia din 03 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, Veaceslav Lupu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264, alin.(3), lit. b) din Codul penal, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul lui Nicolai Belocopîtov.

Prin hotărârea irevocabilă din 23 decembrie 2020 a Judecătoria Soroca, sediul central a fost recunoscută paternitatea defunctului Nicolai Belocopîtov, decedat la xxxxx, în privința copilului minor xxxxx născută la xxxxx.

Reclamanta a susținut că la momentul decesului lui Nicolai Belocopîtov fiica xxxxx locuia cu mama Marina Zamușinscaia, iar de la data decesului defunctului și până la momentul minora xxxxx s-a aflat la întreținerea reprezentantului legal.

Totodată, Marina Zamușinscaia a menționat că se află în concediu de maternitate și pentru întreținerea fiicei, alte surse nu are decât pensia de urmaș în cuantum de 668,28 lei, lunar care îi este plătită începând cu luna februarie 2021. Pensia respectivă este insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere a copilului xxxxx pentru

care este necesar lunar în mediu 3 500 lei (îmbrăcăminte iarna 2 870 lei, vara 1 500 lei, toamnă-primăvară 2 300 lei, produse de igienă 200 lei, produse pentru ocupație 250 lei, servicii comunale anual 3 200 lei, produse alimentare – 920 lei lunar).

În susținerea pretenției cu privire la repararea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin decesul întreținătorului reclamanta a făcut referire la art. 2029, alin. (1) și (2) din Codul civil, menționând că dacă persoana vătămată nu avea o calificare profesională și nici nu era în curs să o primească, despăgubirea va fi egală cu suma brută a salariului minim pe țară stabilit de Guvern. La caz, defunctul Nicolai Belocopîtov a fost angajat la ICS „Maritan-Sor” SRL în calitate de rihtuitor cu salariu net de 3 091,75 lei lunar. Astfel, reclamanta a considerat că suma de 2 000 lei lunar va fi un suport financiar, care o va ajuta la creșterea și întreținerea copilului xxxxx.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral reclamanta a relatat că odată cu decesul lui Nicolai Belocopîtov, copilul xxxxx a fost afectată moral, fiind frustrată prin lezarea sentimentelor de afecțiune și lipsită de dreptul de a-și cunoaște tatăl, de afecțiunea paternă, de susținerea materială și morală din partea tatălui. Respectiv, în atare împrejurări repararea prejudiciului moral este prevăzută de legislație, iar odată ce art. 2036, alin. (1) din Codul civil prevede expres dreptul la dauna morală, Veaceslav Lupu urmează a fi obligat la plata despăgubirilor morale în cuantum de 150 000 lei ce va aduce la o satisfacție morală.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul central din 02 noiembrie 2021, Valentina Belocopîtova a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu în prezenta cauză civilă. (f.d.39)

Judecătoria Soroca, sediul central prin hotărârea din 27 mai 2022 a respins ca neîntemeiată acțiunea civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Zamușinscaia, reprezentant legal al minorei xxxxx împotriva lui Veaceslav Lupu privind încasarea prejudiciului în legătură cu decesul întreținătorului. (f.d.107,112-116)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, la 02 iunie 2022 în termen, de către Marina Zamușinscaia. (f.d. 111)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 08 decembrie 2022 a respins apelul declarat de către Marina Zamușinscaia, a menținut hotărârea din 27 mai 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central. (f.d. 147,148-150)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Marina Zamușinscaia, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată. (f.d.158-161)

În motivarea recursului Marina Zamușinscaia a reiterat circumstanțele de fapt și de drept menționate în cererea de chemare în judecată, totodată a invocat că instanțele de judecată au interpretat eronat legea.

Recurenta a susținut că prin hotărârea irevocabilă din 23 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul central a fost recunoscută paternitatea defunctului Nicolai Belocopîtov, născut la xxxxx, decedat la xxxxx în privința copilului minor xxxxx, născută la xxxxx. Astfel, xxxxx este rudă de gradul I cu defunctul Nicolai Belocopîtov și anume fiica acestuia. La momentul decesului lui Nicolai Belocopîtov fiica xxxxx locuia cu Marina Zamușinscaia, iar de la data decesului defunctului și până la moment minora xxxxx s-a aflat la întreținerea reprezentantului legal.

La fel, a menționat că pentru întreținerea fiicei, alte surse nu are decât pensia de urmaș în cuantum de 668,28 lei lunar, care îi este plătită începând cu luna februarie

2021, prin urmare, pensia respectivă este insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere a copilului xxxxx pentru care este necesar lunar în mediu 3 500,00 lei.

Astfel, în temeiul art. 2031, alin. (1), lit. b), alin. (2) lit. a) în colaborare cu art. 2029, alin. (1) din Codul civil, Marina Zamușinscaia se consideră îndreptățită de a solicita încasarea în beneficiul copilului minor a despăgubirii pentru prejudiciul cauzat prin decesul întreținătorului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la data de 08 decembrie 2023, expediată participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, la 10 martie 2023. Potrivit avizului de recepție DS8007577649AS Marina Zamușinscaia, a recepționat copia deciziei la 21 martie 2023. (f.d. 153)

Recursul expediat de Marina Zamușinscaia prin intermediul oficiului poștal la 28 aprilie 2023, este depus în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat lui Veaceslav Lupu și Valentinei Belocopîtova copia recursului depus de către Marina Zamușinscaia. Potrivit avizului de recepție DS8011727279AS, Valentina Belocopîtova a recepționat copia recursului la 09 mai 2024, însă, până la examinarea recursului nu a prezentat referință. Veaceslav Lupu nu a reclamat trimiterea poștală, plicul fiind restituit Curții Supreme de Justiție. (f.d 167)

Dat fiind faptul că instanța de recurs a comunicat intimatului Veaceslav Lupu copia recursului, însă acesta nu a depus diligentă, nu a recepționat corespondența expediată către instanța de recurs și nu a depus referință, lipsa unei referințe din partea acestuia nu va împiedica Curtea să examineze recursul în fond.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (1) și (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, art. V, pct.1–9, pct.11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursul depus la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă, recursul declarat de către Marina Zamușinscaia, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia, însă procedura de examinare conform noilor reglementări.

În conformitate cu prevederile art. 431 din Codul de procedură civilă examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, în coroborare cu normele de drept aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți și de a remite cauza la rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu articolul 445, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Completul de judecată consideră imperioase dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului reținute în cauza Zubac v. Croația (hotărârea din 05 aprilie 2018) potrivit căroră, din moment ce preeminența dreptului constituie un principiu fundamental al democrației și al Convenției, nu putea exista nicio așteptare, în baza Convenției sau de altă natură, potrivit căreia Curtea Supremă trebuia să ignore sau să nu aibă în vedere nereguli procedurale evidente.

Recapitulând esența litigiului, în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțe și confirmată de părți, în consecutivitatea evenimentelor care au avut loc până la depunerea acțiunii.

Astfel, probatoriul acumulat la materialele dosarului demonstrează că prin sentința din 12 august 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul central și decizia din data de 03 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, Veaceslav Lupu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264, alin.(3), lit. b) din Codul penal, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul lui Nicolai Belocopîtov. (f.d.10-19)

Tot din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea irevocabilă din 23 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul central a fost recunoscută paternitatea defunctului Nicolai Belocopîtov, decedat la xxxxx în privința copilului minor xxxxx, născută la xxxxx. (f.d. 9)

Instanța de recurs constată că Marina Zamușinscaia, reprezentant legal al minorei xxxxx, în temeiul art. 2031 din Codul civil, a înaintat prezenta acțiune față de Veaceslav Lupu, solicitând încasarea plății despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului și anume în urma decesului tatălui său Nicolai Belocopîtov și repararea prejudiciului moral cauzat în rezultatul accidentului rutier în cuantum de 150 000 lei.

Fiind investită cu examinarea cauzei, Judecătoria Soroca, sediul central prin hotărârea din 27 mai 2022 a respins ca neîntemeiată acțiunea civilă intentată de către Marina Zamușinscaia, reprezentant legal al minorei xxxxx împotriva lui Veaceslav Lupu privind încasarea prejudiciului în legătură cu decesul întreținătorului și repararea prejudiciului moral (f.d.107,112-116)

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 08 decembrie 2022 a respins apelul declarat de către Marina Zamușinscaia, a menținut hotărârea din 27 mai 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central. (f.d. 147,148-150)

Instanțele de judecată au constatat că paternitatea lui Nicolai Belocopîtov, față de copilul xxxxx, a fost stabilită după decesul acestuia, prin hotărârea Judecătoriei Soroca,

sediul central din 23 decembrie 2020, ultimul aflându-se o perioadă în relații de concubinaj cu Marina Zamușinscaia, mama copilului. Totodată, au stabilit că Nicolai Belocopîtov a decedat la data de xxxxx, în urma accidentului rutier cauzat de Veaceslav Lupu, prin urmare la momentul decesului, Nicolai Belocopîtov nu era înregistrat ca tată al copilului, dreptul la întreținere apărând ulterior.

În aceste circumstanțe instanțele de judecată au concluzionat că xxxxx nu are dreptul la despăgubirea pentru pierderea întreținătorului și anume a tatălui Nicolai Belocopîtov.

În conformitate cu art. 373, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs apreciază ca fiind prematură concluzia instanței de apel de a menține hotărârea instanței de fond prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Marina Zamușinscaia, în calitate de reprezentant legal al minorei xxxxx, fără a elucida toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, fapt ce impune necesitatea casării deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Pentru început instanța de recurs subliniază că Marina Zamușinscaia a înaintat prezenta acțiune în interesele minorei xxxxx, iar în corespundere cu art. 2 al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți se angajează să respecte drepturile care sunt enunțate în prezenta Convenție și să le garanteze tuturor copiilor care țin de jurisdicția lor, fără nici o distincție, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie a copilului sau a părinților sau a reprezentanților săi legali, de originea lor națională, etnică sau socială, de situația lor materială, de incapacitatea lor, de nașterea lor sau de altă situație.

Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru ca copilul să fie efectiv protejat împotriva oricărei forme de discriminare sau de sancțiuni motivate de situația juridică, activitățile, opiniile declarate sau convingerile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau ale membrilor familiei sale.

Conform art. 3, alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

La rândul său art. 7, alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 prevede că copilul este înregistrat imediat după nașterea sa și are de la această dată dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie și, în măsura posibilului, dreptul de a-și cunoaște părinții și de a fi crescut de aceștia.

Prin urmare, instanțele de judecată au obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților legali sau a altor persoane cărora le-a fost încredințat în mod legal și în acest scop va lua măsurile corespunzătoare.

Conform art. 2031, alin. (1) din Codul civil, în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată, în cazul decesului persoanei ca urmare a vătămării grave a integrității corporale sau a altei vătămări a sănătății, dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului îl au:

a) persoanele inapte de muncă, care erau întreținute de defunct sau care, la data decesului acestuia, aveau dreptul la întreținere;

b) copilul persoanei născut după decesul ei;

c) unul dintre părinții, soțul sau un alt membru al familiei defunctului, indiferent dacă este apt pentru muncă sau nu, care nu lucrează și îngrijește de copiii, frații și surorile care erau întreținuți de defunct și care nu au împlinit vârsta de 14 ani sau care, deși au împlinit o astfel de vârstă, au nevoie de îngrijire din cauza sănătății, conform avizului organelor medicale abilitate;

d) persoanele care erau întreținute de defunct și care au devenit inapte pentru muncă pe parcursul a 5 ani de la decesul lui.

Totodată, alineatul 2, lit. a) al aceleiași norme legale prevede că dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului se recunoaște minorilor, până la împlinirea vârstei de 18 ani.

Din conținutul normelor de drept menționate rezultă că în cazul pierderii întreținătorului copilul are dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului, iar dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului poate fi recunoscut până la împlinirea vârstei de 18 ani, indiferent de statutul copilului obținut de la naștere sau de statutul acestuia dobândit pe parcursul vieții, în timpul căsătoriei sau în afara căsătoriei.

În baza normelor de drept citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiate concluziile instanțelor ierarhic inferioare precum că odată ce Nicolai Belocopîtov nu era înregistrat ca tată a minorei, xxxxx nu poate beneficia de dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului.

În context Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că dreptul copilului la întreținere apare din momentul nașterii lui și încetează la atingerea majoratului, indiferent de faptul dacă s-a născut în timpul căsătoriei părinților sau în afara relațiilor de căsătorie. Astfel, este evident faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au confundat momentul nașterii dreptului la întreținere a copilului minor și a obligației părintelui de a-și întreține copilul minor, stabilind momentul ca fiind 23 decembrie 2020 data emiterii hotărârii, prin care s-a stabilit paternitatea lui Nicolai Belocopîtov, în privința copilului minor xxxxx.

Totodată, instanța de recurs menționează că prin recunoașterea paternității defunctului Nicolai Belocopîtov, în privința copilului minor xxxxx, se atestă o constatare a faptului că copilul este rudă a defunctului și el este recunoscut nu în baza hotărârii judecătorești, ci în baza legăturii de sânge, or, judecătorul nu creează o legătură de rudenie nouă pentru viitor, dar examinează faptele din trecut cu referite la nașterea și identitatea de sânge dintre copil și defunct, pentru a decide că deja la data nașterii copilului el era rudă al defunctului.

Astfel, prevederile legale sus-citate conferă dreptul la despăgubiri pentru pierderea întreținătorului persoanei, care la data decesului victimei, avea dreptul la întreținere din partea acestuia. La caz, odată ce minora xxxxx s-a născut la xxxxx, iar tatăl ei a decedat la xxxxx, se constată că ea avea dreptul la întreținere, drept care apare la naștere, în baza legăturii de sânge cu defunctul.

Instanța de recurs, analizând decizia Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2022 constată că instanța de apel prematur a menținut hotărârea instanței de fond, prin care

s-a dispus respingerea cererii de chemare în judecată, fără a analiza prin prisma art. 2031 din Codul civil, cine dispune de dreptul de a beneficia de dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului, până când copilului minor îi poate fi recunoscut dreptul la despăgubire în urma pierderii întreținătorului, dacă minora xxxxx cade sub incidența prevederilor acestor norme legale și dacă are dreptul la despăgubire în urma pierderii tatălui.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată deși în cadrul dosarului penal Valentina Belocopîtova a fost recunoscută succesor al părții vătămate și parte civilă și s-a încasat în beneficiul acesteia prejudiciul material și moral, instanțe ierarhic inferioare nu au stabilit, dacă acest fapt exclude, dreptul altor persoane de a beneficia, prin prisma art. 2031 din Codul civil, de despăgubirea pentru pierderea întreținătorului.

Așa dar, prin prisma efectului devolutiv al apelului cu care a fost investită prin lege, instanța de apel avea obligația la judecarea fondului cauzei să stabilească și să analizeze minuțios aspectele enunțate supra, să verifice cine are dreptul de a beneficia de dreptul la despăgubirii pentru pierderea întreținătorului și dacă, potrivit art. 2031 din Codul civil, sunt impuse careva condiții de a fi respectate pentru ca copilul minor să beneficieze de despăgubirii pentru pierderea tatălui, la fel și aspectul de când acest drept poate fi recunoscut copilului.

Totodată, din decizia contestată rezultă că instanța de apel a reținut că Marina Zamușinscaia, în interesele copilului minor xxxxx, este în drept pentru recuperarea despăgubirii ca prejudiciu cauzat în urma decesului întreținătorului să se adreseze companiei de asigurări cu o cerere în acest sens, însă nu a specificat și clarificat cărei companii urmează să se adreseze cu o astfel de solicitare sau dacă în genere Veaceslav Lupu avea asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și dacă la caz, sunt aplicabile prevederile Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în vigoare la data producerii accidentului rutier.

În aceste circumstanțe, Completul de judecată ajunge la concluzia că Marina Zamușinscaia, în calitate de reprezentant legal al minorei xxxxx, nu a fost auzită de instanța de apel, într-un mod echitabil, cu respectarea garanțiilor prevăzute la articolul 6 din Convenție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut constant în jurisprudența sa ca dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, nu poate trece drept efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt în mod real ascultate, adică în mod real și concret examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 din CEDO, implică în special în sarcina instanței, obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor de proba, al argumentelor și elementelor de proba ale părților.

În această ordine de idei, în condițiile din speță, constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs este în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată

să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie prematură, dictată de neelucidarea tuturor circumstanțelor pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează necesitatea admiterii recursului depus de către Marina Zamușinscaia, în calitate de reprezentant legal al minorei xxxxx și casării deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 431, art. 445, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Marina Zamușinscaia, în calitate de reprezentant legal al minorei xxxxx.

Se casează integral decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Zamușinscaia, reprezentant legal al minorei xxxxx împotriva lui Veaceslav Lupu, intervenient accesoriu Valentina Belocopîtova privind încasarea prejudiciului în legătură cu decesul întreținătorului, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecătorii

Ion Malanciuc

Diana Stănilă